

gemeente
Zoetermeer

> Retouradres Postbus 15, 2700 AA Zoetermeer

Aan het bestuur van de VNG
Postbus 30435,
2500 GK Den Haag

Onderwerp: Reactie AO BZK 2 juli 2020

Bezoekadres
Engelandlaan 502
2711 EB Zoetermeer

Postadres
Postbus 15
2700 AA Zoetermeer

Telefoon 14 079
www.zoetermeer.nl

Datum
16 juli 2020

Uw kenmerk

Ons kenmerk
F&C/E

Bijlagen

Geacht bestuur,

In het Algemeen Overleg BZK (AO) in de Tweede Kamer van afgelopen donderdag 2 juli is gesproken over de onhoudbare financiële situatie bij de gemeenten. In de aanloop naar het AO zijn gemeenten, onze provinciale toezichthouders en de VNG zelf in actie gekomen om de precaire financiële situatie te benadrukken. Letterlijk en figuurlijk hebben we laten zien dat het water ons aan de lippen staat. Toch is de uitkomst van het overleg op 2 juli uitermate teleurstellend.

Het kabinet toont op haar best enig begrip, maar blijft tegelijkertijd volharden in verdere onderzoeken, verwijzingen naar het volgend kabinet en administratieve aanpassingen van het begrotingssysteem. Het steeds nijpender wordende structurele financiële probleem van gemeenten lijkt eenvoudigweg onvoldoende serieus genomen. Het kabinet biedt geen enkel concreet uitzicht om dit jaar al een financiële bijdrage te willen leveren. Dat is onacceptabel.

Lokaal bestuur, dicht bij mensen, dáár waar het gebeurd is van ongelofelijke waarde. De nabijheid en verbondenheid met wijken en buurten, verenigingen en organisaties en de kans om heel direct betekenisvol te zijn in het leven van mensen kent een onovertroffen charme, maar ook onovertroffen kracht. Dit wordt niet ten volle benut in ons land, sterker wordt bedroevend miskend.

De rek is eruit bij de gemeenten. Er moet dit jaar al iets gebeuren. Wachten op het nieuwe kabinet leidt bij de gemeenten weer twee jaar tot tekorten. Wij hebben de afgelopen vijf jaar de tekorten al ten laste van onze reserves gebracht of bezuinigd op andere voorzieningen in de gemeenten.

Wij willen daarom de VNG oproepen tot het volgende:

- Zet de onhoudbare financiële positie op de komende ledenvergadering in september centraal, zodat we daar als gemeenten gezamenlijk over kunnen spreken;

- blijf de komende maanden op alle manieren druk uitoefenen op het rijk om al dit jaar tot financiële stappen te komen, zodat gemeenten niet op korte termijn kopje onder gaan.

Wij willen daar altijd bij helpen.

Het kabinet heeft ons echter de afgelopen maanden weinig reden gegeven om te verwachten dat er nog veel zal gebeuren. En daarom vragen wij de VNG om de voorbereidingen te treffen voor het volgende:

Zorg dat er scenario's klaarliggen voor verdergaande acties mocht komende tijd - maar uiterlijk met Prinsjesdag - duidelijk worden dat het kabinet blijft weigeren om gemeenten financieel te ondersteunen. Zorg dat deze scenario's klaar liggen zodat we in de loop van september geen tijd verliezen.

Wij denken daarbij aan het scenario dat alle lopende gesprekken tussen gemeenten en het Rijk worden gestopt tot er goede afspraken komen rond de financiën en sturingsmechanismen binnen het sociaal domein. Wij denken ook aan het scenario dat gemeenten een deel van de nieuwe taken teruggeven aan het Rijk cq niet uitvoeren.

Wij realiseren ons dat dit zeer vergaande acties zijn, misschien wel ongekend binnen de Nederlandse bestuurlijke verhoudingen. Maar er moet dit jaar wat gebeuren. Want het water staat aan de lippen en blijft stijgen. En dat is onhoudbaar.

Voor nadere informatie over deze brief kunt u terecht bij dhr. T. Lubbe van de gemeente Zoetermeer (079-3468225; e-mail: T.H.Lubbe@Zoetermeer.nl).

Deze brief wordt toegezonden namens de gemeenten:

Delft, Leidschendam-Voorburg, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Schiedam, Voorschoten, Wassenaar en Westland.

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Zoetermeer,
De secretaris, De Burgemeester,

B.J.D. Huykman

M.J. Rosier
Loco burgemeester

Motie

De raad wil niet gedwongen worden de stad kapot te bezuinigen

De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 13 juli 2020,

Constaterende

- dat de gemeente kampt met ernstige financiële tekorten doordat het rijk onvoldoende middelen verstrekt voor de jeugdzorg, met daarbij te weinig mogelijkheden om te sturen op de omvang van de taken,
- dat de gemeente kampt met ernstige financiële tekorten doordat het rijk de eigen bijdragen voor de Wmo heeft aangepast, en daarbij te weinig financiële middelen heeft overgeheveld naar de gemeenten om de aanzuigende werking op te kunnen vangen,
- dat de gemeente kampt met ernstige financiële tekorten doordat het rijk een opschaling heeft verzonnen, die niet is doorgegaan, maar waardoor de gemeenten om volstrekt onbegrijpelijke redenen ieder jaar minder geld van het rijk krijgen,
- dat deze tekorten voor de gemeenten landelijk neerkomen op een bedrag van ruim 2,5 miljard euro en dat Zoetermeer 17,5 miljoen euro per jaar tekortkomt (nog los van de effecten die de coronacrisis heeft op de stad),

Overwegende

- dat de gemeente Zoetermeer intussen op allerlei manieren heeft geprobeerd om de financiële tekorten op te vangen, door uit 125 bezuinigingsvoorstellen pijnlijke keuzes te maken,
- dat de mogelijkheden om kosten te reduceren of inkomsten te genereren inmiddels van alle kanten zijn bekeken,
- dat wij als raadsleden onze verantwoordelijkheid moeten nemen en duidelijk tegen het rijk moeten zeggen: 'genoeg is genoeg',
- dat noch de minister, noch de Tweede Kamer er na alle protestacties en noodkreten van de colleges, de wethouders van financiën, de provincie en de VNG er blijk van hebben gegeven dat begrepen is, dat de financiële nood veel te hoog is geworden,
- dat inmiddels in veel gemeenten eenzelfde financiële noodsituatie is of gaat ontstaan;
- dat het tijd is dat gemeenteraden hierover gezamenlijk een krachtig, niet mis te verstaan signaal in de richting van het rijk afgeven.

Besluit,

1. Een Actiecomité 'Raden in verzet' bestaande uit

Marijke van der Meer
Vivianne van Yperen
David Weekenstroo

in te stellen.

2. Het Actiecomité opdracht te geven om:

- a. Te onderzoeken, of, en zo ja in hoeveel gemeenten, de gemeenteraden bereid zijn om gezamenlijk actie te voeren in de richting van het rijk met als doel te bewerkstelligen dat het gemeentefonds zo snel mogelijk structureel toereikend wordt voor de gemeentelijke taken,
- b. Te onderzoeken op welke wijze effectief actiegevoerd kan worden zonder dat de belangen van de inwoners van de aan de actie deelnemende gemeenten geschaad worden, waarbij gedacht wordt aan:
  - o Overleggen met het college of het mogelijk is bij de VNG te bepleiten dat onderhandelingen over de financiële verhoudingen worden opgeschort,
  - o Te onderzoeken wat de gevolgen zijn als het vaststellen van de begrotingen wordt uitgesteld tot de gemeenten voldoende geld hebben, zodat voorkomen kan worden dat er niet-sluitende begrotingen naar de provincie gestuurd moeten worden (en de provincie vervolgens kan ingrijpen),
  - o Een mogelijke gang naar de rechter om de onrechtvaardige positie waarin de gemeenten terecht zijn gekomen te verhelpen,
- c. De raad over de bevindingen te rapporteren, zo mogelijk in de eerste vergadering van de raad na het zomerreces

3. De gemeentesecretaris via de griffier te verzoeken om ambtelijke bijstand omdat deze vanwege het karakter van de bijstand niet door de griffie kan worden verleend,

4. Eventuele extra onkosten zoals extern juridisch advies, communicatie richting andere raden, communicatie richting bewoners, etc., te betalen uit het potje van de raad,

En gaat over tot de orde van de dag,

Marijke van der Meer
Roel van der Vlies

Francijn Brouwer
Arco Weening

Wim Blansjaar

Margot Kraneveldt
Susanne Bout

Rob Duiven
Jeffrey van Gils
Thera Hoekstra
Robbert Moree
Jan Willem Schotel
Vivianne van Yperen
Raymund Zinck

Véronique Frinking
Klaasjan de Jong
Esmee van Oudheusden
David Weekenstroo

Ivan Beij

Jordy Boerboom
Armin Bauer
Claire Hostmann
Walter van Steenis
Derya Yula

Jeremy Mooiman
Peter Smitskam

Gernand Ekkelenkamp
Jamila Bakkers
Cora Huijbens
Frank Schoonbeek
Esmael Zamani

Hilbrand Nawijn
Mariëtte van Leeuwen
Ward Meijroos
Michael van der Snoek
Hanneke Wortel

Juliette Meurs
Yvonne Bink

Ineke van den Berg